

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE GRADA DUBROVNIKA ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2021. „MLADI I GRAD SKUPA“

1. TRAVNJA 2019.

Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika za razdoblje od 2019. do 2021.

„Mladi i Grad skupa“

Nositelj projekta: Grad Dubrovnik

Provoditelj projekta: Centar za karijere mladih Dubrovnik

Uključene organizacije koje su sudjelovale u pisanju lokalnog programa, prikupljanju i obradi prikupljenih podataka:

Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

Centar za karijere mladih Dubrovnik

Erasmus Student Network Dubrovnik

Udruga mladih „Orlando“

Udruga za razvoj civilnog društva „Bonsai“

Dubrovačka razvojna agencija

Udruga za mlade „Maro i Baro“ - INFORMADUR

Audiovizualni centar Dubrovnik

Vanjski suradnici koji su sudjelovali u prikupljanju podataka za izradu dokumenta:

Ustanove u kulturi Grada Dubrovnika

Upravni odjel za kulturu i baštinu

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije

Supervizor projekta:

Hrvoje Kovač

Recezent i suradnik u izradi Lokalnog programa:

mr.sc. Marko Kovačić

Izrada Lokalnog programa za mlade Grada Dubrovnika financirala se sredstvima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Uvod	3
PODRUČJE 1 - Osnajivanje gradske uprave u radu s mladima.....	6
PODRUČJE 2 – Aktivni mlađi u zajednici uz razvoj društvene i političke participacije mladih	8
PODRUČJE 3 – Mlađi i kultura.....	12
PODRUČJE 4 - Razvoj Dubrovnika kao studentskog grada te promocija mobilnosti među mlađima	14
PODRUČJE 5 – Mlađi i poduzetništvo.....	16
PODRUČJE 6 - Mlađi i obrazovanje.....	19
PODRUČJE 7 – Mlađi i zdravlje	21
PODRUČJE 8 – Razvoj volonterskih prilika usmjerenih mlađima.....	25
PODRUČJE 9 – Mlađi i stambena politika.....	28

Uvod

Grad Dubrovnik, u suradnji s udrugom Centar za karijere mladih Dubrovnik, prijavio je projekt pod nazivom „Izrada lokalnog programa za mlade Grada Dubrovnika Mladi i Grad skupa 2019.-2021.“ Projekt je odobrilo i financiralo Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu od 48.500,00 kuna.

Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika temeljni je iskaz društveno-političke vizije razvoja, položaja i potencijala mladih u Dubrovniku. Implicitno, kao pozadina detektiranim mjerama, ovaj temeljni okvir partnerskog djelovanja svih relevantnih dionika komunicira načela, vrijednosti i ciljeve kojima Grad Dubrovnik smjera poboljšati kvalitetu života društvene skupine mladih i gradske politike za mlade. Ovaj dokument sadrži sveobuhvatan strukturni pristup izgradnji socijalnih, ekonomskih, obrazovnih, kulturnih i drugih uvjeta za kvalitetan razvoj mladih.

Provedba projekta počela je u prosincu 2016. godine, kad se napravio plan aktivnosti i kad su se kontaktirale lokalne udruge mladih i za mlade te im je poslan poziv za uključivanje u projektni tim za izradu Lokalnog programa za mlade. Tijekom provedbe projekta održalo se 12 fokus grupa, 6 individualnih intervjua s osobama koje se bave mladima kroz različite sektore, 2 okrugla stola i 2 javne tribine. Izradila se posebna podstranica na stranici partnerske organizacije Maro i Baro, na kojoj se nalaze informacije vezane za provedbu projekta.

Fokus grupe provodile su se na sjedećim ciljanim skupinama: srednjoškolci, studenti, mladi poduzetnici, mladi u kulturi te volonteri. U fokus grupama sudjelovale su srednje škole: Gimnazija Dubrovnik, Privatna gimnazija te Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik. Po završetku izrade sadržajnog dijela programa, održale su se prezentacije o Lokalnom programu za mlade u prostorijama Centra za mlade, u Turističkoj i ugostiteljskoj školi te u Umjetničkoj školi Luke Sorkočevića. U fokus grupe za studente uključili su se studenti preddiplomskih i diplomskih studija Sveučilišta u Dubrovniku (Odjel za medije i kulturu društva, Odjel za ekonomiju, Odjel restauracije i konzervacije te Studij povijesti Jadrana i Mediterana). Također su se održale konzultacije s predsjednikom i dopredsjednikom Studentskog zbora, s kojima su ustanovljeni prioriteti u poglavlu „Razvoj Dubrovnika kao studentskog grada“. Ostali članovi Studentskog zbora dobili su upitnike te su poslali pismene komentare za navedeno poglavlje. Fokus grupa s mladim poduzetnicima održala se na temu poduzetništva u Dubrovniku te su se ispitala njihova mišljenja i stavovi o mogućnostima i problemima s kojim se susreću u Dubrovniku. Na temelju rezultata fokus grupa osmislio se program za mlade, koji će se pokušati realizirati u sljedeće tri godine. Fokus grupe obuhvatile su mlade između 16 i 29 godina, trajale su prosječno 2 sata i 30 minuta, a pitanja su bila unaprijed pripremljena i poslana na evaluaciju.

Održao se okrugli stol s ravnateljima ustanova u kulturi te su im se naknadno poslali upitnici u kojima su mogli opisati svoj rad i mogućnost angažmana mladih ljudi u nekim od njihovih redovitim aktivnostima. Održala se posebna fokus grupa s mladima koji rade u kulturi, gdje je fokus bio na razvoju publike i mogućnostima koje mladi imaju u Dubrovniku. Također, održale su se javne tribine s prvenstvenim ciljem predstavljanja Lokalnog programa za mlade te kako bi sudionici imali priliku komentirati predstavljena prioriteta područja i dati svoje ideje za neke od mjera. Na javnim tribinama sudjelovalo je 50 mladih između 19 i 30 godina.

Zaključci o životu i problemima mlađih u Dubrovniku temelje se na sljedećim istraživanjima: „Pokrenimo jug“ Europskog doma Dubrovnik, „Strategija povećanja razvojnog kapaciteta socijalne politike prema mlađima Grada Dubrovnika u 2014. godini“, koja je nastala u sklopu međunarodnog projekta Youth Adrinet, a koji je kreirala udruga mlađih „Orlando“ kao nositelj tog projekta te istraživanja „Život i studiranje u Dubrovniku“ Petra Bezinovića iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu. Rezultati ovih istraživanja i strategije govore o nekoliko važnih problema s kojima se susreću mlađi u Dubrovniku. U prvom redu to je nedovoljna aktivnost mlađih. Naime, vrlo malo ih je uključeno u rad nekih sportskih društava, udruga i drugih organizacija civilnog društva koje se bave mlađima, vrlo malo ih sudjeluje u tribinama, javnim raspravama i drugim oblicima sudjelovanja mlađih u zajednici. Nadalje, navodi se i nepostojanje klubova mlađih i drugih prostora okupljanja mlađih, gdje bi mlađi mogli kvalitetno provoditi svoje slobodno vrijeme kroz druženje uz zabavu, edukaciju ili raspravu o važnim pitanjima za život mlađih. U ovom se segmentu situacija bitno promijenila, jer su se u međuvremenu osnovala dva kluba mlađih i otvoren je Centar za mlade u bivšem hotelu Stadion. Dalje se navodi nedostatak sadržaja za mlade (studente i mlađe od 18 do 30 godina) i prostora okupljanja mlađih te da su mlađi u vrlo malom postotku aktivni kroz organizacije civilnog društva.

Osim ovih istraživanja, Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika temelji se na preporukama Nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. za jedinice lokalne samouprave:

"Županije, gradovi i općine se također pozivaju da iniciraju, podupiru i sukladno svojim mogućnostima sufinanciraju:

- osnivanje i rad udruga mlađih i za mlađe, inicijativa i neformalnih skupina mlađih na svojem području,
- udruge mlađih i za mlađe i inicijative mlađih koje svojim djelovanjem potiču sudjelovanje mlađih u društvenom odlučivanju te im nude informiranje i obrazovanje u tom području,
- uključivanje mlađih i njihovih udruga u djelovanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a osobito uključivanje mlađih u donošenje svih odluka koje ih se neposredno tiču,
- programe i projekte udruga mlađih i za mlađe koji pridonose ciljevima Nacionalnog programa za mlade i pojedinog lokalnog i područnog (regionalnog) programa za mlade,
- programe i projekte kojima se ostvaruje suradnja s drugim udrugama mlađih i za mlađe u Hrvatskoj i inozemstvu,
- omladinska i studentska informativna i obrazovna glasila na lokalnoj razini,
- projekte osnivanja i djelovanja Klubova mlađih na lokalnoj razini, info-centara za mlađe na županijskoj i lokalnoj razini i centara za mlađe."

U međuvremenu se trebao izraditi novi Nacionalni program za mlađe. No kako su indikatori pokazali da se značajan broj mjera i ciljeva nije ostvario, odlučeno je da će postojeći Nacionalni program nastaviti važiti do kraja 2018. godine. Stoga je okvir za izradu Lokalnog programa za mlađe bio Nacionalni program za mlađe za razdoblje od 2014. do 2017. Također, članovi projektnog tima uzeli su u obzir postojeća, već provedena istraživanja na području Dubrovnika u posljednjih 7 godina. Ova su se istraživanja odabrala, jer su se provela na većem broju mlađih ljudi te su se ispitivala područja koja su prioritetna u ovom Lokalnom programu za mlađe. Iz tih istraživanja izveli su se zaključci o tome koji su glavni problemi mlađih. Na temelju toga su se utvrdila okvirna prioritetna područja o kojima se raspravljalo s mlađima na fokus grupama.

Zaključno, iz istraživanja je vidljiva slaba aktivnost mlađih.

U projekt su uključene brojne lokalne udruge i dva vanjska suradnika: mr. sc. Marko Kovačić, dugogodišnji aktivist u području skrbi za mlade i profesor specijaliziran za javne politike s posebnim fokusom na politike za mlade te Hrvoje Kovač, dugogodišnji aktivist u području skrbi za mlade Mreže mladih Republike Hrvatske.

SWOT analiza

Prednosti (Strengths)	Nedostatci, slabosti (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - U djelokrugu Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo obavljaju se specijalizirani poslovi u području skrbi za mlade, a dva su djelatnika zadužena za to područje; - Postoji nekoliko udruga u području znanosti, kulture, informiranja, volonterstva i poduzetništva u području rada s mladima, koji su se programski udružili i formirali Centar za mlade; - Postoji gradski Info centar za mlade - Informadur; - Postoji županijski centar za mlade; - Postoji iskustvo provedbe prethodnog programa Grada Dubrovnika pod istim nazivom „Mladi i Grad skupa“, a u gradskom proračunu postoji posebna stavka za realizaciju programa „Mladi i Grad skupa“; - Postoje četiri kluba za mlade različitih sadržaja te nekoliko udruga koje su iskazale inicijativu za osnivanje klubova za mlade u različitim dijelovima grada; - Postoji Savjetovalište za mlade te nekoliko savjetovališta koja pružaju usluge mladima u području zdravstva, duhovnosti, zaštite od nasilja; 	<ul style="list-style-type: none"> - Sva savjetovališta su kadrovska podkapacitirana; - Ne postoji formalna suradnja između udruga i programa koji se bave mladima (mreža udruga mladih i za mlade), osim grupacije koja se okupila u prostoru Centra za mlade; - Neriješeni status prostora za rad Centra za mlade; - Neriješen upravljački status Centra za mlade kao Društvenog centra; - Nedovoljno prostora u Centru za mlade za razvoj programa i projekata za mlade; - Vrlo slabo korištenje sredstava europskih fondova od strane udruga mladih i za mlade; - Kadrovska podkapacitiranost udruga koje se bave mladima;
Mogućnosti (Opportunities)	Opasnosti (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - Visoka motiviranost udruga mladih i za mlade za provedbu ovog programa, obzirom da je veći dio njih sudjelovao u izradi ovog programa; - Visoka razina spremnosti na suradnju i povezivanje udruga koje se bave mladima i za mlade okupljenih oko programa Centra za mlade te udruga koje nose postojeće klubove za mlade; - Visoka motiviranost za provedbu ovog programa u Upravnom odjelu za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, u čijem djelokrugu poslova je skrb o mladima; 	<ul style="list-style-type: none"> - Deklarativna, a ne stvarna politička podrška ovom programu; - Nedovoljno sredstava za provedbu ovog programa; - Nedostatak prostora za rad udruga mladih i za mlade u provedbi ovog programa; - Slab angažman i funkcioniranje Savjeta mladih kao ključnog nositelja provedbe ovog programa;

PODRUČJE 1 - Osnaživanje gradske uprave u radu s mladima

Grad Dubrovnik putem Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo već nekoliko godina radi na razvoju programa za mlade. Iz proračuna se izdvajaju sredstva za strateški program „Mladi i Grad skupa“, koji je prepoznat na lokalnoj, ali i nacionalnoj i međunarodnoj razini. Iako je postojeći program za mlade iznjedrio određene uspjehe (projekt „Forum mladih“, projekt razvoj klubova za mlade, razvoj projekta Info centra za mlade te otvaranje Centra za mlade), on je prvenstveno bio usmjeren na umjetničko i kreativno izražavanje mladih i na suradnju s obrazovnim institucijama. Također, Grad Dubrovnik putem javnog poziva financira organizacije civilnog društva koji su usmjereni na rad s mladima. U gradskom proračunu za 2017. iznos sufinanciranja udruga mladih bio je 640.000,00 kuna. Međutim, sektor mladih je još uvijek nedovoljno prepoznat kao ključna ciljana skupina. U nastavku predlažemo mjere u svrhu jačanja gradske uprave za rad s mladima.

Mjere:

1.1. - Podrška nadležnog Upravnog odjela članovima Savjeta mladih u aktivnom sudjelovanju u radu Gradskog vijeća po pitanju mladih

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

SURADNICI U PROVEDBI: Služba Gradskog vijeća Grada Dubrovnika, Savjet mladih Grada Dubrovnika, upravni odjeli Grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Savjet mladih Grada Dubrovnika savjetodavno je tijelo Gradskog vijeća Grada Dubrovnika kao i upravnih odjela u području skrbi o mladima. Potrebno je omogućiti mladima da putem Savjeta otvaraju teme za dnevni red Gradskog vijeća kako bi mlađi napokon mogli izraziti svoje probleme i potrebe pred donositeljima odluka. Predlaže se da se najmanje jednom godišnje u sjednicu Gradskog vijeća Grada Dubrovnika uvrste i točke dnevnog reda koje će predložiti Savjet mladih Grad Dubrovnika. Materijale za te točke, kao i prijedloge odluka, pravovremeno bi pripremio Savjet mladih i dostavio u proceduru Gradskog vijeća putem nadležnih upravnih odjela. Članovi Savjeta bi sudjelovali na sjednici Gradskog vijeća. Savjet bi trebao surađivati s klubovima vijećnika, kako bi pravovremeno mogli reagirati na prijedloge i teme vezane za mlađe te bi trebali biti upućeni u rad Vijeća i proceduru donošenja odluka.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj točaka u kojima su sudjelovali mlađi sa svojim prijedlozima;
- broj odluka Gradskog vijeća donesenih u suradnji sa Savjetom mladih za dobrobit mladih;
- mlađi aktivni u radu Gradskog vijeća Grada Dubrovnika;
- edukacija članova Savjeta mladih o tome kako funkcioniра Gradsko vijeće i koja je procedura za donošenje odluka;

1.2. - Provedba strukturiranog dijaloga na lokalnoj razini

NOSITELJ - Savjet mladih Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Organizacije civilnog društva, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osigurati da preporuke i mišljenja mladih ljudi nađu svoje mjesto u nacionalnim i europskim politikama za mlade, kako bi se poboljšala kvaliteta njihova života i unaprijedio položaj mladih u određenom području. Najvažniji dio strukturiranog dijaloga je provođenje konzultacija u suradnji s mladima. Takve konzultacije služe kao forum za promišljanje o prioritetima, provedbi i vrjednovanju europskih i nacionalnih politika za mlade. Iznošenjem mišljenja, kritika i preporuka kroz proces strukturiranog dijaloga, mladi imaju u rukama moćno oruđe koje im omogućuje da stvarno utječu na svoju budućnost. Potrebno je slijediti tijek provedbe procesa strukturiranog dijaloga na europskoj razini, kako bi se na razini jedinice lokalne samouprave mogli ispitati problemi i potrebe mladih sukladno trenutnim europskim politikama prema mladima.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj uključenih preporuka proizašlih iz strukturiranog dijaloga uključenih u donošenje odluka o pitanjima vezanim za mlade;
- broj provedenih konzultacija po sistemu strukturiranog dijaloga;

1.3. - Uspostavljanje godišnje nagrade za rad s mladima

NOSITELJI: Savjet mladih Grada Dubrovnika, Gradsko vijeće Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Uspostavljanje nagrade u sljedećim kategorijama:

- gradска institucija,
- organizacija civilnog društva,
- djelatnik s mladima te
- mlada osoba koje se istaknula u lokalnoj zajednici u radu s mladima.

INDIKATORI REZULTATA:

- uspostavljen sustav nagrađivanja,
- broj nagrađenih po kategorijama.

1.4. - Edukacija stručnjaka za praćenje i izradu politika za mlade

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

SURADNICI U PROVEDBI: Savjet mladih Grada Dubrovnika, Mreža mladih Hrvatske, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. – 2021.

ZADACI: Edurirati i osnažiti osobe (postojeće zaposlenike), koje će pratiti međunarodne i nacionalne politike mladih te trendove u radu s mladima, kako bi ih mogli predlagati i uključivati u lokalne prijedloge i politike. Zadatak stručnjaka je uska suradnja s mladima i predstvincima udruga mladih u svrhu prepoznavanja potreba i mogućnosti njihova zadovoljavanja.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj edukacija,
- broj novih osoba koje rade s mladima (*youth worker*),
- broj prijedloga iz područja politika za mlade, koje su kreirali stručnjaci za praćenje i izradu politika za mlade.

1.5. - Izrada akcijskih planova Lokalnog programa za mlade na godišnjoj razini

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

SURADNICI U PROVEDBI: Savjet mladih Grada Dubrovnika, organizacije civilnog društva koje se bave mladima, Grad Dubrovnik

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI - Izraditi akcijske planove po područjima Lokalnog programa za mlade.

INDIKATORI REZULTATA:

- izrađeni akcijski planovi Lokalnog programa za mlade.

PODRUČJE 2 – Aktivni mladi u zajednici za razvoj društvene i političke participacije mladih

Ovo se područje temelji na zaključcima o životu i problemima mladih u Dubrovniku iz istraživanja: "Pokrenimo jug" Europskog doma Dubrovnik, „Strategija povećanja razvojnog kapaciteta socijalne politike prema mladima Grada Dubrovnika u 2014. godini“, koja je nastala u sklopu međunarodnog projekta Youth Adrinet, a koji je kreirala udruga mladih „Orlando“ kao nositelj tog projekta te istraživanja „Život i studiranje u Dubrovniku“ Petra Bezinovića iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu. Podaci iz ovih istraživanja i strategije govore o nekoliko važnih problema s kojima se susreću mladi u Dubrovniku. U prvom redu to je nedovoljna aktivnost mladih. Naime, vrlo malo ih je uključeno u rad nekih sportskih društava, udruga i drugih asocijacija civilnog društva koje se bave mladima, vrlo malo ih sudjeluje u tribinama, javnim raspravama i drugim oblicima participacije mladih u zajednici.

Na temelju navedenih istraživanja te preporuka Nacionalnog programa za mlade, vidljiva je potreba osnivanja klubova za mlade. Radi ravnomernog razvoja cijelog gradskog područja te zadovoljavanja specifičnih potreba mladih, potrebno je klubove osnivati po područjima gradskih kotareva i mjesnih odbora te specifične klubove mladih, kako bi mladi iz svih područja grada i različitih interesnih skupina imali prostor u kojem mogu razvijati zabavne i edukativne sadržaje te participirati u razvoju zajednice.

Centar za mlade Dubrovnik je projekt kojim se podiže razina obrazovanja i vještina participacije mladih u društvenom i političkom životu zajednice kroz neformalno učenje mladih. Centar pruža podršku u kvalitetnom provođenju slobodnog vremena te osobnom i profesionalnom razvoju mladih te potiče aktivno sudjelovanje u zajednici i stvaranju politike za mlade.

Prema Nacionalnom programu za mlade od 2014. - 2017, centri za mlade mogu biti „inkubatori ideja i inicijativa, jer tamo se, ako postoje materijalni uvjeti, mogu organizirati i provoditi različite aktivnosti: kulturne, medijske, sportske, socijalno-volonterske, društveno-političke i dr. Koncept klubova i centara za mlade, kao autonomnih prostora koje vode mladi za mlade, valja gledati kao sjeme aktivnog građanstva. Takvi prostori su, općenito gledajući, prilika za samoorganiziranje mladih, izgradnju vlastitih punktova, mreža i struktura, a konkretnije, oni su jamstvo da će se, uz odgovarajuću potporu, koncipirati i prakticirati različiti programi i projekti mladih i za mlade, usmjereni na njihovo socijalno aktiviranje.“ Ovakav centar može biti i središte djelovanja Savjeta mladih te drugih oblika udruživanja mladih. U ovakvom centru djeluje i Savjetovalište za mlade kao oblik psihosocijalne pomoći mladima. Projekt informativnog centra - INFORMADUR provodi se uspješno već četvrto godine u suradnji s Gradom Dubrovnikom. Info centar vodi portal za mlade (www.informadur.com) preko kojega se mladi informiraju o različitim temama.

Djelatnosti info centra su: informiranje mladih o obrazovnim programima, edukacijama, zabavnim sadržajima, pravima mladih te sadržajima za kvalitetno provođenje slobodnog vremena (putem izdavanja brošura i publikacija te izravnog kontakta s korisnicima), održavanje i razvoj neprofitnih medijskih projekata za mlade, pružanje savjetodavnih usluga mladima, organiziranje predavanja, seminara, radionica, konferencija, tribina i drugih skupova s ciljem informiranja i educiranja mladih i o mladima, promocija mladih, organiziranje kulturnih manifestacija mladih i za mlade (koncerata, izložbi, predstava i dr.), sudjelovanje u kreiranju politike prema mladima na lokalnoj i nacionalnoj razini, razvijanje programa poticanja formalnog i neformalnog obrazovanja mladih, suradnja s drugim istovrsnim i sličnim udrugama i organizacijama u zemlji i inozemstvu te svim organizacijama koje podupiru rad Info zone.

Mjere:

2.1. - Uspostavljanje Centra za mlade kao pravne osobe

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI: Udruge mladih i udruge koje se bave mladima, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI:

- Definirati i uspostaviti model upravljanja Centrom koji bi bio optimalan potrebama mladih,
- Osigurati financiranje Centra za mlade.

INDIKATORI REZULTATA:

- Uspostavljenje pravne osobe „Centar za mlade“,
- Osigurano financiranje Centra za mlade u Proračunu Grada Dubrovnika.

2.2. - Jačanje kapaciteta „Centra za mlade“

NOSITELJ - Uprava Centra za mlade, Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI: Udruge i organizacije koje djeluju u okviru Centra za mlade

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI:

- Zapošljavanje novog kadra u Centru za mlade,
- Edukacija zaposlenika Centra i ostalih zaposlenih u udrugama za mlade, poticanje edukacija osoba koje rade s mladima (*youth worker*),
- Umrežavanje, odnosno poticanje stvarne i aktivne suradnje Centra za mlade, udruga mladih i za mlade s obrazovnim i kulturnim institucijama,
- Uspostavljanje web platforme koja bi omogućila jednostavnu i svrshishodnu razmjenu opreme i volontera među organizacijama civilnog društva, čime bi se oslobođila sredstva za dodatne edukcije, dovođenje vanjskih stručnjaka i uređenje prostora udruga.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj zaposlenih osoba u Centru za mlade,
- Broj educiranih mladih,
- Broj ostvarenih suradnji,
- Stvorena internetska platforma resursa organizacija civilnog društva.

2.3 - Uređivanje novih prostorija namijenjenih Centru za mlade u svrhu kvalitetnijeg provođenja aktivnosti te dodjeljivanje prostorija udrugama mladih i za mlade

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, sport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika, Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom Grada Dubrovnika, Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, korisnici Centra za mlade.

SURADNICI U PROVEDBI: Udruge mladih i udruge usmjerene za rad s mladima s područja Grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI – U prvoj godini djelovanja Centar za mlade imao je popunjeno raspored te se pokazalo da udrugama kronično nedostaje prostora za rad. Stoga je nužno osigurati i urediti dodatne prostore za rad Centra za mlade. Prostori bi se uredili tematski, primjerice laboratorij, informatička soba, STEM garaža, sala za koncerte, kako bi se mladima omogućili bolji uvjeti za razvoj znanosti, tehnologije i umjetnosti. Trenutno u Centru za mlade postoji sedam stalnih programa za mlade (INFORMADUR, Savjetovalište za mlade, Umjetnička radionica Artsy, Strip sekcija, Subota za učenje, Filmske radionice za mlade, Klub mladih znanstvenika). Velik broj udruga nije u mogućnosti provoditi kontinuirano svoje programe zbog nedostatka odgovarajućeg prostora. Dovršenjem uređenja Centra za mlade, udruge bi mogle prostore koristiti kao urede i kao mjesta za održavanje aktivnosti. Više udruga bi mogle zajednički koristiti jednu prostoriju za ured te bi se time uštedio prostor i stvorila platforma za suradnju udruga mladih.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj udruga koje koriste prostor Centra za mlade,
- proširen prostorni obuhvat iskoristivih površina Centra za mlade;
- uređeni i opremljeni prostori za djelovanje udruga mladih i za mlade.

2.4 - Razvoj i implementacija programa neformalnog učenja te kvalitetnog provođenja slobodnog vremena u prostoru Centra za mlade

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne institucije s područja grada Dubrovnika, udruge mladih i udruge koje se bave mladima, zdravstvene ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Financijski podupirati razvoj i implementaciju raznih programa u Centru za mlade na teme poticanja:

- amaterskog kulturnog i kreativnog stvaralaštva mladih,
- profesionalnog razvoja mladih,
- kvalitetnog provođenja slobodnog vremena uključujući bavljenje hobijima i volontiranje,
- projektnog inkubatora,
- sportskih aktivnosti za promociju zdravih stilova života.
- održivog razvoja;

INDIKATORI REZULTATA:

- broj provedenih edukacija i edukacijskih ciklusa za vrijeme jedne godine,
- uspostavljen program neformalnog učenja kroz predložene okvire,
- broj novokreiranih edukacija i edukacijskih cjelina,
- uspostavljen projektni inkubator u Centru za mlade.

2.5. - Organiziranje jednodnevnih i višednevnih manifestacija i festivala

NOSITELJI: Centar za mlade, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika, Upravni odjel za kulturu i baštinu Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Kulturne ustanove s područja Grada Dubrovnika, organizacije civilnog društva usmjerene mladima

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI - Poticanje izvrsnosti mladih kroz organiziranja sajmova, manifestacija, festivala, izložbi, plesnih i športsko-rekreacijskih, znanstvenih i sličnih događanja usmjerenih mladima.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj organiziranih jednodnevnih i višednevnih događanja,
- organiziran kalendar događanja.

2.6. Poticanje otvaranja i razvoja mreže klubova mladih na razini gradskih kotareva i mjesnih odbora

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Organizacije civilnog društva usmjerene mladima, obrazovne ustanove, sportske ili humanitarne udruge

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI:

- Financijski podupirati osnivanje i razvoj klubova za mlade na području Grada Dubrovnika,
- Izraditi program za razvoj mreže klubova za mlade na području Grada Dubrovnika.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj provedenih cjelogodišnjih programa klubova za mlade,
- Broj mladih uključenih u godišnje aktivnosti u okviru klubova za mlade,
- Broj razvijenih klubova za mlade na području Grada Dubrovnika.

2.7 - Poduprijeti razvoj sustava za informiranje mladih

NOSITELJ - Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika

SURADNICI U PROVEDBI: Organizacije civilnog društva usmjerene mladima

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Otvoriti natječaje usmjerene na medije za mlade koji uključuju televiziju, radio, portale, podcast, izdalavaštvo i sl., poticati suradnju među medijima za mlade, uspostaviti suradnju lokalnih medija s medijima za mlade u svrhu promoviranja tema od interesa za mlade.

INDIKATORI REZULTATA:

- Otvoreni natječaji za medije za mlade,
- Broj uspostavljenih suradnji medija za mlade i lokalnih medija.

2.8. - Povećati ljudske i tehničke kapacitete lokalnog informativnog centra za mlade

NOSITELJ - Info centar za mlade (udruga koja provodi program info centra za mlade)

SURADNICI U PROVEDBI: Grad Dubrovnik, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osigurati stabilno financiranje lokalnog Info centra za mlade, ulagati u dodatni kadar i tehničku opremljenost, povezati lokalne medije s Info centrom, uspostaviti privremene info točke na raznim lokacijama u gradu s visokom frekvencijom mladih, osigurati interakciju Info centra za mlade s obrazovnim institucijama u svrhu informiranja mladih o aktualnoj ponudi programa za mlade, napraviti *mapiranje* sadržaja za mlade u Dubrovniku.

INDIKATORI REZULTATA:

- Osigurana stavka u gradskom proračunu za djelovanje Info centra,
- Proširen djelokrug rada, ljudski potencijal i tehnička oprema,
- Broj primjera suradnje s lokalnim medijima,
- Broj info točki,
- Broj korisnika i objavljenih događanja.

PODRUČJE 3 – Mladi, umjetnost i kultura

Kroz trinaest fokus grupa s mladima koji rade u kulturi, na sastanku s ravnateljicama i ravnateljima ustanova u kulturi te temeljem dobivenih odgovora na upitnike poslane institucionalnom i izvaninstitucionalnom sektoru u kulturi i Upravnom odjelu za kulturu i baštinu, definirali su se prioriteti s ciljem osnaživanja kapaciteta i jačanja potencijala za aktivno sudjelovanje mladih u kulturi.

Na temelju zaprimljenih upitnika i fokus grupa, iskristaliziralo se nekoliko zaključaka koji su se pokazale izrazito bitnim u odnosu između mladih i ponuđenog sadržaja. Najvažnije je mišljenje mladih ljudi kako u Dubrovniku nedostaje pravovremena informacija o događanjima organizacija u kulturi te prevladava dojam kako je kultura zatvorena i elitistička. Djelatnici u kulturi, s druge strane, većinom su zadovoljni svojim načinima oglašavanja događaja, iako ne toliko samim rezultatima oglašavanja te vide prostora za drugačiji pristup, ali uz dodatna finansijska sredstva. Vidljivo je kako većina organizacija ima aktivnosti za mlade, međutim radi se o dvije do tri aktivnosti godišnje, stoga je teško govoriti o strateškom pristupu razvoja programa za mlade.

Stožerna manifestacija dosadašnjeg koncepta programa za mlade „Mladi Grad skupa“ je „Forum mladih“, koji je iz jednodnevne prerastao u cjelogodišnju manifestaciju, upravo na traženje i u interakciji s mladima. Temeljni ciljevi „Foruma mladih“ su: poticanje kreativnosti i stvaralaštva mladih bez selekcije i natjecanja, participativnost i sukcreacija gradske uprave, ustanova i udruge te razvoj publike kod mlade populacije.

3.1. - Poticati/pokrenuti programe ustanova i udruga u kulturi za mlade

NOSITELJI: Upravni odjel za kulturu i baštinu, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, ustanove i udruge u kulturi

SURADNICI U PROVEDBI: Dubrovačka razvojna agencija

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: U programskim odrednicama ustanova i udruga u kulturi postaviti prioritet rada s dobnom skupinom od 19 do 29 godina starosti. U sklopu javnog poziva za program javnih potreba u kulturi postaviti kao prioritet razvoj publike s fokusom na mlade. Staviti fokus na participativnu produkciju mladih kao sukreatora sadržaja. Kontinuirano educirati korisnike sredstava Grada Dubrovnika za kulturne i umjetničke programe o participativnim procesima programiranja i produciranja. Jačati participativnu produkciju gradske uprave, udruga mladih, obrazovnih i kulturnih ustanova na projektu „Forum mladih“.

Podržavati i sufinancirati programe u području inovativne umjetnosti, suvremenog plesa i drugih programa suvremene interdisciplinarne umjetnosti.

INDIKATORI REZULTATA:

- „Razvoj publike od 19 do 29 godina starosti“ utvrđen kao prioritet u javnom pozivu za program javnih potreba u kulturi,
- Zastupljenost programa za mlađe i mladih kao sukreatora,
- Prijavljeno najmanje 4 projekta s fokusom na mlađe u kulturi,
- Jednom godišnje organizirana edukacija na temu participacije u kulturi i sukrecacije,
- Producirana najmanje 2 participativna kulturno-umjetnička sadržaja.

3.2. - Osigurati veću vidljivost mogućnosti za mlađe u kulturi i umjetnosti u gradu Dubrovniku i šire

NOSITELJI: Upravni odjel kulturu i baštinu, Upravni odjel za obrazovanje, šport socijalnu skrb i civilno društvo, organizacije civilnog društva, obrazovne i kulturne institucije

SURADNICI U PROVEDBI: Ustanove i udruge u kulturi, Informadur, Dubrovačka razvojna agencija

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osigurati kontinuiranu edukaciju na teme vezane za marketing ustanova i udruga u kulturi. Osigurati kontinuiranu edukaciju vezanu za razvoj publike. Promovirati kulturni kalendar ciljanim skupinama. Kulturni kalendar redizajnirati i povezati s kalendarom Informadura. U sklopu kulturnog kalendara otvoriti kategoriju „za mlađe“ koja bi postala prepoznatljiva za programe namijenjene mlađima. Potaknuti ustanove i udruge u kulturi da za Međunarodni dan mladih osmisle sadržaj za mlađe u partnerstvu, koji će se realizirati u javnom prostoru. Inicirati nagradu za najbolji pristup razvoju publike (kategorija: mlađi). Organizirati tematske sastanke na temu prilika za prijavu projekata na europske fondove i programe. Poticati razvoj komunikacijskih kanala u svrhu približavanja kulturnih sadržaja za mlađe mlađim korisnicima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Jednom godišnje organizirana edukacija na temu vezanu za marketing,
- Jednom godišnje organizirana edukacija na temu vezanu za razvoj publike,
- Izrađena prepoznatljiva oznaka „sadržaja za mlađe“,
- Pokrenuta nagrada za najbolji pristup razvoju publike u kategoriji za mlađe,
- Organizirano minimalno 6 tematskih sastanaka,
- Povećana uključenost mladih u kulturne sadržaje i umjetničko stvaralaštvo,
- Poboljšana suradnja institucionalnog i izvaninstitucionalnog sektora,
- Vidljiva interakcija kulture s drugim sektorima.

3.3. - Povećati učinkovitost provođenja Strategije razvoja kulture Grada Dubrovnika 2015. - 2025.

NOSITELJ - Upravni odjel za kulturu i baštinu

SURADNICI U PROVEDBI: Dubrovačka razvojna agencija, udruge u kulturi

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Raditi evaluaciju i monitoring implementacije strategije, primarno akcijskog plana 2016. - 2018.

INDIKATORI REZULTATA:

- Određena vremenska razdoblja za objavu izvješća o evaluaciji implementacije Strategije razvoja kulture Grada Dubrovnika 2015. - 2025. na godišnjoj/dvogodišnjoj razini,
- Povećano razumijevanje implementacije strateškog dokumenta.

3.4 - Ojačati suradnju ustanova i udruga u kulturi s odgojno - obrazovnim ustanovama

NOSITELJI: Upravni odjel za kulturu i baštinu, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, organizacije civilnog društva, obrazovne i kulturne ustanove

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne i kulturne ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Pokrenuti projekt „Kulture u školi“ kao dio kurikuluma u sklopu kojeg se na inovativan i domišljat način u određenom razdoblju učenicima približava kultura i umjetnost. Potaknuti dijalog između predstavnika Sveučilišta u Dubrovniku (Studentski Zbor/Studentski Centar).

INDIKATORI REZULTATA:

- Uključeno minimalno 200 učenika u projekt „Kultura u školi“ na godišnjoj razini,
- Zastupljenost kulturnih i umjetničkih sadržaja u odgojno - obrazovnim ustanovama.

3.5. - Razvoj suvremene urbane kulture mladih i inovativne umjetničke prakse

NOSITELJI: Organizacije civilnog društva, organizacije u kulturi (glazbene udruge, umjetničke udruge)

SURADNICI U PROVEDBI: Grad Dubrovnik, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Urediti prostore za djelovanje uduga mladih na području Grada Dubrovnika. Nabaviti potrebnu opremu za afirmiranje mladih umjetnika na sceni. Razvijati inovacije i inovativne umjetničke prakse. Razvijati programe razmjene mladih umjetnika. Podržati druge alternativne programe u Gradu.

INDIKATORI REZULTATA:

- Zastupljenost raznolikog umjetničkog programa,
- uređen prostor,
- nabavljena oprema,
- prijavljena najmanje 2 projekta za razmjenu.

PODRUČJE 4 - Razvoj Dubrovnika kao studentskog grada te promocija mobilnosti među mladima

Grad Dubrovnik je sveučilišni grad te u tom smislu pokušava stvoriti što bolje uvjete studentima koji se odluče studirati na nekim od studijskih programa na Sveučilištu u Dubrovniku i drugim visokoškolskim ustanovama. Trenutno je najveći gradski projekt upravo izgradnja neophodnog studentskog doma, koji će riješiti veći dio problema s kojima se susreću studenti u Dubrovniku. Ono što je u ovom području potrebno unaprijediti proizlazi iz rezultata fokus grupe sa studentima te istraživanja o životu studenata u Dubrovniku prof. Petra Bezinovića s Institutom za društvena istraživanja To je u prvom redu mobilnost mladih, studentska učionica i knjižnica te studentski klub, što bi se moglo postići većim povezivanjem udruga u čijem fokusu su mlađi i studenti i studentskog zbora.

4.1. - Promocija mobilnosti među mladima

NOSITELJI: Organizacije civilnog društva koje se bave studentskom populacijom

SURADNICI U PROVEDBI: Sveučilište u Dubrovniku, Klub studenata, Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: 1. Razvoj Erasmus festivala

Studentska udruga koja se bavi projektom Erasmus (ESN), u suradnji s dubrovačkim udrugama koje dijele isto područje rada, organizirala bi dvodnevnu manifestaciju koja bi se održavala dva puta godišnje. Manifestacija bi bila provedena u obliku festivala koji sadrži informativne radionice, kulturni i zabavni program. Fokus radionica bio bi na razvijanju mekih vještina, prezentabilnosti poslodavcima i pospješenju komunikacije - *team buildingu*. Također, za vrijeme festivala mladi kreativci prezentirali bi svoje rade i sudjelovali u radionicama.

Poticati projekt razmjene studenata u školama. Studenti iz inozemstva posjećivali bi škole i predstavljali svoju kulturu i tradiciju u svrhu stvaranja kulturne svijesti. Kroz mjesecnu rotaciju posjetile bi se sve srednje škole, tj. četvrti razredi lokalnih srednjih škola.

Promovirati Erasmus+ program. U suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku i sveučilišnim uredom za međunarodnu suradnju, lokalni volonteri organizirali bi i sudjelovali u info danima o mobilnosti i Erasmus+ programu, namijenjenim za studente i učenike srednjih škola koji planiraju razmjenu u budućnosti. Također bi se promovirale pogodnosti mobilnog načina života kroz društvene mreže, radionice i događaje koji se odvijaju posredstvom udruge za studente koji borave na razmjeni u Dubrovniku.

Promocija Erasmus Intern programa. ESN Dubrovnik bi preko Erasmus Intern stranice svaki semestar dovodila međunarodnog pripravnika koji bi obavljao praksu u njihovom lokalnom uredu i pomagao u vođenju organizacije. Na taj način promovira se ne samo studentski boravak u inozemstvu nego i obavljanje prakse te se lokalnim studentima približavaju mogućnosti Erasmus+ programa.

2. Razvoj programa mobilnosti i razmjene mladih s gradovima prijateljima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Promovirani programi mobilnosti, broj prijavljenih na programe,
- uspostavljena suradnja s obrazovnim ustanovama i organizacijama civilnog društva koje se bave mladima
- promoviran program Erasmus Intern, broj prijavljenih na programe,
- Kontinuirano održavanje Erasmus festivala

4.2. - Poticanje uvođenja integriranih predavanja Erasmus i lokalnih studenata

NOSITELJI: Organizacije civilnog društva

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, Sveučilište u Dubrovniku

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Studentske udruge lobirale bi za integrirana predavanja Erasmus i lokalnih studenata u svrhu potpune integracije međunarodnih studenata u lokalnu sveučilišnu zajednicu. Poduzimanjem ovog koraka lokalnim studentima približava se koncept razmjene i mogućnosti Erasmus+ programa, dok se međunarodnim studentima pruža potpuni doživljaj studiranja u stranoj zemlji i udaljavamo se od izoliranosti koja je do sada bila praksa na Sveučilištu u Dubrovniku.

INDIKATORI REZULTATA:

- Uvedena kombinirana predavanja za strane i domaće studente,
- Broj studenata koji pohađaju integrirana predavanja.

4.3. - Razvoj Dubrovnika kao studentskog grada

NOSITELJI: Studentski centar, Sveučilište u Dubrovniku, Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI: Dubrovačko neretvanska županija, organizacije civilnog društva, Klub studenata

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Iako Dubrovnik ima određen broj domaćih studenata, studenata iz drugih gradova, te svakim semestrom sve više Erasmus studenata, i dalje nije grad koji je prepoznat kao studentski grad. Kako bi Dubrovnik išao u korak s drugim gradovima, potrebno je poboljšati infrastrukturu, uvesti nove programe za studente te popularizirati dubrovačko Sveučilište na ostalim domaćim i inozemnim sveučilištima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Uspostavljen studentski klub Sveučilišta u Dubrovniku,
- Izgrađen studentski dom,
- Poboljšan sustav Sveučilišne knjižnice te nabava stručne literature za studijske programe koji se izvode u Dubrovniku,
- Predloženo uvođenje novih studijskih programa (npr. studij jezika),
- Otvorena čitaonica i učionica za studente u sklopu studentskog doma.

4.4. - Uspostava suradnje organizacija civilnog društva sa studentskim zborom i veća transparentnost rada studentskog zbora

NOSITELJI: Organizacije civilnog društva koje se bave studentima, Studentski zbor

SURADNICI U PROVEDBI: Klub studenata, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Potrebno je uspostaviti suradnju studenata i Studentskog zbora kako bi rad Zbora bio svrhovitiji. Potrebno je uvesti veću transparentnost u rad Zbora s obzirom na to da je Zbor tijelo koje ima mogućnost financiranja projekata mladih.

INDIKATORI REZULTATA:

- uspostavljena suradnja sa Studentskim zborom,
- transparentnija dodjela sredstava za studentske projekte.

PODRUČJE 5 – Mladi i poduzetništvo

U Hrvatskoj je posljednjih godina visoko izražena nezaposlenost mladih, dok s druge strane udio visokoobrazovanih konstantno raste. Porazna statistika migracije visokoobrazovnih radnika navodi da je osposobljavanje mladih za poduzetništvo i socijalno poduzetništvo nužno uvrstiti kao jedan od ključnih ciljeva strategija koje se donose na svim razinama. Prema istraživanju Global Entrepreneurship Monitora, mladi poduzetnici (od 18 do 24 godine) čine nešto više od 12% svih poduzetnika u zemljama čija se gospodarstva temelje na učinkovitosti, u usporedbi s poduzetnicima u dobi od 25 – 34 godina (oko 18%) i onih u dobi od 35 do 44 godina (16%). U dobnoj skupini od 18 - 24 godine Hrvatska mora dostići razinu sličnih gospodarstava u kojima je poduzetništvo mladih jače izraženo.

Na lokalnoj razini situacija je prilično specifična, jer se radi o izuzetno atraktivnoj turističkoj destinaciji pa nezaposlenost mladih nije primaran problem u gradu Dubrovniku, kao što je to slučaj većini drugih dijelova Hrvatske. Problem koji se javlja kod mladih u Dubrovniku izražava se ponajviše u manjku interesa za sudjelovanjem u poduzetničkim aktivnostima i za cjeloživotnim učenjem. Izražena sezonalnost i atraktivna destinacija omogućava mladima relativno brz i jednostavan izvor prihoda tijekom turističke sezone, ponajviše u ugostiteljstvu. Rad mladih za vrijeme studiranja sam po sebi predstavlja niz

pozitivnih strana, no kroz istraživanje povodom izrade lokalnog programa, dolazi se do zaključka da postoji izrazito velik broj visokoobrazovanih mladih koji rade u turizmu isključivo radi brze zarade, a rad u struci nisu niti razmotrili nakon završetka studiranja, jer smatraju da za te poslove ne mogu biti adekvatno plaćeni kao u turizmu.

Kroz pripremu Lokalnog programa za mlade Grada Dubrovnika posebna pažnja posvetila se osluškivanju potreba mladih, pitajući ih što smatraju najvećim nedostatkom u njihovoj lokalnoj zajednici. Zaključak je da se u Dubrovniku postupno razvijaju sadržaji usmjereni prema mladima i da je prepoznat trud gradske uprave za unošenjem promjena, no jednako tako da mladi u lokalnoj sredini, ponajviše studenti, nemaju adekvatan sadržaj koji bi ih naučio osnove poduzetničke kulture te pružio temeljna znanja i informacije na koji način pokrenuti obrt ili tvrtku, ali tako se s tim mladim ljudima radi na razvijanju njihovih ideja.

U Dubrovniku su u manjoj mjeri zastupljene javne organizacije koje daju osnovne informacije o osnivanju obrta ili tvrtke te eventualno nude prostor za rad uz manje naknade, no za mlade nije osiguran dovoljno razvijen koncept u kojem se s mladima radi na razvijanju njihovih ideja, spaja ih s potencijalnim partnerima ili klijentima, uvodi na tržiste, umrežava sa ključnim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koji su bitni za razvoj njihovih ideja, mentorira ih kroz proces razvoja te ih provodi kroz proces dobivanja početnih sredstava i ostvarivanja različitih poticaja s nacionalne ali i s razine Europske unije kroz različite dostupne fondove.

5.1. - Provodenje kreativnih radionica na temu mekih/društvenih vještina i poduzetništva mladih

NOSITELJI: Organizacije civilnog društva koje se bave poduzetništvom mladih

SURADNICI U PROVEDBI: Dubrovačka razvojna agencija, Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Započeti podizanje razine svijesti o važnosti poduzetništva i socijalnog poduzetništva mladih i kulturi poduzetništva. Pokrenuti niz kreativnih radionica s iskusnim mentorima koje zahtijevaju timski rad i neformalno učenje, za razliku od mnogih postojećih radionica koje se svode isključivo na pisanje životopisa, pisanja motivacijskog pisma i razgovora s poslodavcem.

INDIKATORI REZULTATA:

- Provedeno najmanje 5 radionica sa srednjoškolcima u dubrovačkim srednjim školama,
- Provedene najmanje 3 radionice sa studentima Sveučilišta u Dubrovniku,
- Provedene najmanje 2 radionice sa nezaposlenima mladim osobama u gradu Dubrovniku,
- Ukupno u radionicama sudjelovalo najmanje 120 mladih,
- Ukupno sudjelovalo najmanje 5 različitih predavača iz različitih područja gospodarstva.

5.2. - Osmišljavanje koncepta i rad kreativnog poduzetničkog laboratorija za mlade

NOSITELJI - Organizacije civilnog društva koje se bave poduzetništvom mladih

SURADNICI U PROVEDBI: Organizacije civilnog društva, Hrvatska gospodarska komora, Grad Dubrovnik, Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Pokretanje poduzetničkog laboratorija na inicijalno razdoblje od tri godine. Glavni zadatak laboratorija je promoviranje poduzetništva (uključivo socijalnog) i poduzetničke kulture među mladima. Poboljšanje poduzetničkih vještina mladih. Grupiranje mladih

jednakih interesa u radne grupe i dodjeljivanje mentora kroz poduzetnički laboratorij. Umrežavanje mlađih poduzetnika s ključnim dionicima na lokalnoj i nacionalnoj razini. Intenzivno provođenje edukacija mlađih o javnim aktivnim mjerama za poticanje poduzetništva (uključivo socijalnog) te o načinu pokretanja vlastitog obrta ili poduzeća. Širenje primjera dobre prakse uspješnih poduzetnika i stručnjaka među mlađima u lokalnoj sredini kroz gostovanja, predavanja i mentoriranja. Organiziranje natjecanja i sličnih aktivnosti među srednjoškolcima i studentima na temu poduzetništva (uključivo socijalnog) i rješavanja stvarnih problema s kojima se susreće lokalna zajednica. Pružanje podrške mlađima u razvoju poslovnih planova i inovativnih ideja te podrška pri podnošenju različitih zahtjeva za dobivanje poticaja i drugih javnih sredstava. Pružanje finansijske potpore mlađim poduzetnicima koji nemaju ni vlastiti niti obiteljski inicijalni kapital u pokretanju samoodrživih projekta (*additionality project*).

SADRŽAJ - Ideja razvoja kreativnog poduzetničkog laboratorija u lokalnoj sredini proizlazi iz potrebe da se mlade motivira za poduzetništvo i razvije poduzetnička kultura, budući je grad Dubrovnik atraktivna destinacija i kao takav otvara mnoštvo prilika za razvoj različitih ideja. Cilj takvog koncepta bio bi pružiti mlađima mentorske programe kroz koje bi imali priliku steći osnovna znanja o poduzetništvu, vještinama potrebnim za razvoj i upravljanje vlastitim obrtimi ili poduzećima, stručnu podršku pri razradi vlastitih ideja, spajanje sa ključnim dionicima potrebnim za razvoj ideja te, što je najvažnije, stvaranje poduzetničkog okruženja među mlađima koji žele pokrenuti vlastiti posao ili se žele priključiti svojim vršnjacima u lokalnoj sredini te zajedno razvijati poduzetničke ideje. Kroz laboratorij bi se organizirala predavanja i mentorske radionice uspješnih poduzetnika iz cijele Hrvatske, natjecanja za razvoj različitih zadataka kroz vježbe ili rješavanje stvarnih problema u lokalnoj zajednici putem inovativnih rješenja, grupirale bi se različite radne skupine ovisno o interesima mlađih te generalno stvorilo mjesto posvećeno mlađima koji se žele okušati u poduzetništvu ili naučiti nešto o poduzetničkoj kulturi. Kreativni poduzetnički laboratorij ne zahtjeva velike prostore za rad niti značajna ulaganja, no bez početne podrške Grada Dubrovnika i prepoznavanja važnosti takvog koncepta ključnih dionika u lokalnoj zajednici, značajno se umanjuje vjerojatnost okupljanja grupe inicijatora takve ideje.

INDIKATORI REZULTATA:

- Pokrenut poduzetnički laboratorij na inicijalno razdoblje od 3 godine,
- Dodijeljen odgovarajući manji prostor za rad laboratorija u kojem će se skupljati mlađi jednakih interesa te provoditi edukacije, radionice i mentorski programi,
- Formiran tim od četvero ljudi koji će kao voditelje laboratorija sastaviti plan rada, statut i druga pravila rada,
- Predstavljen i odobren plan rada laboratorija od strane gradske uprave,
- Provedeno najmanje 10 mentorskih programa,
- Organizirana najmanje 3 natjecanja za mlađe na temu poduzetništva,
- Organizirano najmanje 10 predavanja s ciljem podizanja razine svijesti o važnosti poduzetništva,
- Organizirana najmanje 3 okrugla stola s različitim dionicima na temu poticanja poduzetničke kulture među mlađima,
- Formiran poseban tim za pisanje europskih projekata pomoću kojih će se poduzetnički laboratorij nastaviti financirati u budućnosti,
- U rad laboratorija uključeno najmanje 6 različitih udruga civilnog društva,
- U rad laboratorija uključeno najmanje 10 različitih poduzetnika, tvrtki i obrta,
- U rad laboratorija uključeno najmanje 5 institucija,
- Kroz laboratorij prošlo najmanje 300 mlađih,

- Prijavljeno najmanje 5 projekata za sufinanciranje rada poduzetničkog laboratorija u budućem razdoblju.

PODRUČJE 6 - Mladi i obrazovanje

Grad Dubrovnik svojim projektom Obrazovne vertikale pokušava odgovoriti izazovima suvremenog obrazovanja stvaranjem što boljih uvjeta za obrazovanje djece i mlađih. Projekt "Obrazovne vertikale" uključuje MENSA NTC program u vrtićima, jednosmjensku nastavu, programe produljenog boravka te program pomoćnika u nastavi u osnovnim školama, stipendiranje i subvencioniranje kreditiranja studenata u području visokog obrazovanja te različite poticaje za zapošljavanje pripravnika u javnim službama ili kod privatnika.

Projekt je prepoznat kao holistički i učinkovit pristup obrazovanju koji se može primjenjivati diljem svijeta istom metodologijom. 2012. godine New York Financial Times je prepoznao ovaj projekt kao jedan od značajnih programa u području obrazovanja, koji se može primjeniti i u drugim zajednicama. Od tada do danas, program je unaprijeđen s dodjelom besplatnih udžbenika za učenike osnovnih škola, subvencioniranjem nabave udžbenika za učenike srednjih škola te subvencioniranjem priprema za polaganje državne mature.

Usprkos tome, Dubrovnik se, kao i Republika Hrvatska, susreće s izazovima građanskog odgoja te sve popularnijeg neformalnog obrazovanja kao odlične dopune formalnom obrazovanju, u kojem se mlađi odgajaju i usmjeravaju u područje znanosti, tehnologije i umjetnosti. U tom smislu je osmišljen i započet projekt Centra za mlade kao glavnog edukativnog središta za programe neformalnog obrazovanja mlađih. Stoga ovo područje ima za cilj stvoriti što bolje uvjete upravo za razvoj ovog neformalnog učenja, građanskog odgoja te ukazati mladima na važnost cjeloživotnog obrazovanja.

6.1. - Jačanje suradnje između nositelja formalnog i neformalnog obrazovanja

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Stvaranje temelja za kontinuirano provođenje neformalnih programa obrazovanja na lokalnoj razini. Uspostavljanje suradnja institucionalnog i izvaninstitucionalnog sektora u području obrazovanja.

INDIKATORI REZULTATA:

- uvedeni programi neformalnog obrazovanja kreirani suradnjom civilnog sektora i obrazovnih ustanova.

6.2. - PROMOVIRANJE CJEOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI - obrazovne ustanove u Dubrovniku, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019.- 2021.

ZADACI: Podizanje svijesti mlađih o važnosti cjeloživotnog učenja uvođenjem različitih programa obrazovanja, modula usavršavanja i izvannastavnih aktivnosti koje ih potiču na daljnji razvoj i učenje.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj mlađih upoznatih s važnošću cjeloživotnog obrazovanja,
- broj mlađih koji pohađaju module usavršavanja i izvannastavne aktivnosti,
- broj novih izvannastavnih aktivnosti.

6.3. - Uvođenje programa građanskog odgoja u izvannastavne programe (finansijska pismenost, politička participacija, demokracija, razvoj aktivnog građanstva)

NOSITELJ - Udruge koje se bave razvojem civilnog društva

SURADNICI U PROVEDBI - Udruge mladih i za mlade s područja grada Dubrovnika, obrazovne institucije s područja grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Kroz skup aktivnosti iskustvenog neformalnog učenja potrebno je mladim učenicima i studentima omogućiti da razviju osnovna znanja, vještine, samostalnost i odgovornost, odnosno kompetencije za aktivno uključivanje u život zajednice kao aktivan, odgovoran, informiran, kritički promišljujući građanin.

Edukacije u području građanskog odgoja u suradnji sa školama i fakultetima te po slobodnom pozivu mladim građanima na teme: kritičko razmišljanje, aktivna participacija, načela, razlozi i vještine suradnje, kako od problema doći do legitimnog rješenja, simulacija rada Gradskog vijeća, gospodarska dimenzija građanskih kompetencija.

Edukacije iz šireg područja s naglaskom na osobnom razvoju pa potom i socijalnoj koheziji iz tema:

- seksualni odgoj,
- osvještavanje i nadrastanje predrasuda,
- sprječavanje društvene isključenosti,
- društveno angažirana kreativna kultura (forum, kazalište, performansi i slične teme),
- mentoriranje za mlade koji pomažu djeci (pomoćnici, volonteri),
- interkulturnost na djelu,
- CHQ metoda za osnaživanje učenika.

INDIKATORI REZULTATA:

- na godišnjoj razini održan ciklus edukacija (20) iz građanskog odgoja u koji su uključeni učenici obrazovnih institucija s područja Grada Dubrovnika,
- na godišnjoj razini održana priprema i provedba najmanje jedne simulacije rada Gradskog vijeća s aktualnim temama iz života grada (ukupno četiri za trajanja ovog Lokальнog programa za mlade),
- na godišnjoj razini održan ciklus radionica u koje će se uključiti djeca obrazovnih ustanova iz područja osobnog razvoja i jačanja socijalne kohezije (20),
- postavljena jedna društveno angažirana predstava/performans na godišnjoj razini,
- obrađena jedna radionica o ponosu i predrasudama vezanim za strane kulture.

6.4. - Poticanje učenika i studenata da odlaze na stručne prakse i studentske razmjene tijekom školovanja

NOSITELJI: Obrazovne institucije

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Poticanje obrazovnih ustanova da sudjeluju na Erasmus programima razmjene nastavničkog osoblja i razmjenama mladih (poticanje razmjene dobre prakse, razvoj interkulturnosti i tolerancije, poboljšavanje nastavničkih metoda).

INDIKATORI REZULTATA:

- broj učenika, studenata i članova nastavničkog osoblja na razmjenama i stručnim praksama,
- broj prijavljenih programa razmjene kroz Erasmus+ programe.

6.5. - Praćenje učeničkih i studentskih natjecanja i projekata

NOSITELJ - Obrazovne ustanove

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, organizacije civilnog društva, lokalni mediji

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Dodjele nagrada mladima te promocija uspjeha mlađih kroz lokalne medije.

INDIKATORI REZULTATA:

- veća vidljivost primjera dobre prakse među mlađima.

6.6. - Uvođenje dodatnih noćnih autobusnih linija vikendom i u sezoni zbog učenika koji su u Dubrovniku

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI: Libertas Dubrovnik d.o.o., obrazovne ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: S obzirom na to da velik broj mlađih živi izvan centra te da tijekom sezone rade do kasnih noćnih sati, potrebno je tijekom sezone dodatno produžiti neke autobusne linije. Također, predlaže se da se noćna linija vikendom produži za jednu dodatnu liniju, kako razmak između posljednjeg i prvog autobrašuna ne bi bio više od 2 sata.

INDIKATORI REZULTATA:

- povećanje broja i optimizacija autobusnih linija.

PODRUČJE 7 – Mladi i zdravlje

Obzirom na općepoznatu činjenicu da su mlađi pokretač nekog društva, odnosno zajednice, loše zdravlje mlađih implicira i loše stanje društva. Potrebe koje su iskazane u ovom području zasnovane su na istraživanju „Konzumiranje sredstava ovisnosti kod učenika srednjih škola u Dubrovačko-neretvanskoj županiji“ dr. sc. Petra Bezinovića s Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu - Centra za istraživanje i razvoj obrazovanja te na istraživanju „Život i studiranje u Dubrovniku“ istog autora, u dijelu koji se odnosi na zdravlje studenata. Nadalje, izvor potreba ovog područja su iskustva Službe školske medicine te Centra za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko - neretvanske županije. Sustav koji djeluje u smislu prevencije i kurative području skrbi o zdravlju mlađih čine Zavod za javno zdravstvo, Obiteljsko savjetovalište Dubrovačke biskupije, savjetovalište udruge Feniks, savjetovalište za žrtve i svjedočke nasilja udruge Deša te novootvoreno savjetovalište za mlade udruge Maro i Baro u sklopu Centra za mlade. Iz rezultata dobijenih istraživanjima, kao i iz iskustava savjetovališta, vidljivo je da postoji kadrovska podkapacitiranost svih navedenih službi koje bi trebale, zajedno sa stručnim službama obrazovnih ustanova, odgovoriti na izazove prevencije i liječenja ovisnosti, poremećaja u ponašanju, poremećaja prehrane, pretilosti, neodgovornog ponašanja u području seksualnosti i reproduktivnog zdravlja te drugih problema mentalnog zdravlja koji tište mlađe danas. Stoga će ciljevi i zadaci iz ovog područja pokušati odgovoriti na sve navedene izazove, stvarajući uvjete za stvaranje boljeg sustava usmjerenog na poboljšanje zdravlja mlađe populacije u Dubrovniku.

7.1. - Obavezni sistematski pregledi početkom srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja

NOSITELJ - Zavod za javno zdravstvo

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Provođenje sistematskih pregleda prema programu mjera zdravstvene zaštite učenika. Praćenje indikatora zdravstvenog stanja učenika. Jačanje suradnje s obrazovnim ustanovama i stručnim službama škola kako bi se na vrijeme moglo intervenirati u slučaju uočenih problematičnih obrazaca ponašanja.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj pregledanih učenika i studenata,
- Broj otkrivenih zdravstvenih stanja koja zahtijevaju daljnju obradu, praćenje ili intervencije, jer sistematski pregledi i služe otkrivanju ranih zdravstvenih odstupanja.

7.2. - Edukacije o važnosti očuvanja mentalnog zdravlja

NOSITELJ - Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko - neretvanske županije

SURADNICI U PROVEDBI: Organizacije civilnog društva, Grad Dubrovnik, obrazovne ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osvijestiti važnost mentalnog zdravlja i njegovog očuvanja. Destigmatizirati probleme mentalnog zdravlja. Organizirati radionice o mentalnom zdravlju u podržavajućoj okolini za mlade (*youth friendly*) u Centru za mlade i klubovima mlađih. Organizirati javne kampanje i medijske nastupe.

Educirati učitelje, nastavnike, roditelje i učenike o važnosti mentalnog zdravlja, o štetnim i zaštitnim utjecajima i važnosti prepoznavanja ranih simptoma odstupanja u socioemocionalnom razvoju i ponašanju te važnosti rane intervencije. Uspostaviti suradnju besplatnog psihološkog savjetovanja u okviru Centra za mlade i stručnjaka za mentalno zdravlje na način da dio svojih aktivnosti provode u prostorijama savjetovališta. Ponovno uvesti program vršnjaka pomagača. Uvesti program učenja socijalnih vještina za mlade. Poticati obrazovne institucije da promoviraju ovakve edukacije među učenicima i studentima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj održanih predavanja i radionica,
- Broj učitelja, nastavnika, roditelja, učenika osnovnih i srednjih škola koji su sudjelovali na predavanjima/radionicama,
- Povećana svijest o važnosti i ulozi mentalnog zdravlja (izmjereno odgovarajućim upitnikom prije i poslije održanih predavanja i radionica),
- Izrađeni parametri za mjerjenje podržavajuće okoline za mlade koji služe za izradu programa i upitnika za praćenje,
- Broj intervencija zbog problema mentalnog zdravlja prema vrsti korisnika (povećan broj intervencija u odnosu na razdoblje prije provedbe programa.)

CILJ 7.3. - Edukacije o reproduktivnom zdravlju

NOSITELJ - Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko - neretvanske županije

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne institucije i organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osvijestiti važnost reproduktivnog zdravlja, njegovog očuvanja i važnosti preventivnih samopregleda i važnosti odgovornog spolnog ponašanja. Održati edukativna predavanja prema programu mjera zdravstvene zaštite učenika osnovnih i srednjih škola te održati javne kampanje u suradnji s organizacijama civilnog društva.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj aktivnosti o važnosti očuvanja reproduktivnog zdravlja unutar kampanja u suradnji s lokalnim medijima,
- Broj održanih edukativnih predavanja/radionica i broj učenika,
- Uspostavljena suradnja s obrazovnim ustanovama.

7.4. - Razvoj sustava za prevenciju ovisnosti i unapređenje sustava za prevenciju ovisnosti na lokalnoj razini

NOSITELJ - Grad Dubrovnik putem Vijeća za prevenciju kriminaliteta

SURADNICI U PROVEDBI: Policijska uprava, Zavod za javno zdravstvo, Centar za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, Prekršajni sud, predstavnici javnih medija, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Praćenje pojavnosti konzumiranja sredstava ovisnosti među učenicima osnovnih i srednjih škola. Unapređenje međusektorske suradnje u aktivnostima prevencije, ranog otkrivanja i rane intervencije kod učenika. Osvještavanje i informiranje roditelja učenika u osnovnim i srednjim školama. Edukacija učenika osnovnih i srednjih škola. Medijske kampanje i druge javne aktivnosti.

INDIKATORI REZULTATA:

- broj održanih sastanaka međusektorskih povjerenstava na temu prevencije ovisnosti,
- broj protokola/drugih dokumenata koji obrađuju temu ovisnosti kod djece i mladih,
- broj roditelja koji su sudjelovali na predavanjima,
- broj roditelja koji su potražili pomoć u savjetovalištima,
- broj učenika koji su sudjelovali na predavanjima/radionicama,
- broj učenika koji su prepoznati ranim otkrivanjem i broj učenika kod kojih je primjenjena neka intervencija,
- broj javnih događanja na temu prevencije ovisnosti i broj sudionika javnih događanja,
- promjena stavova učenika i roditelja prema sredstvima ovisnosti i ponašanjima povezanim s ovisnosti (izrađeni i provedeni upitnici i rezultati upitnika.)

7.5. - Razvoj sustava za praćenje mladih s problematičnim ponašanjem i unapređenje sustava za praćenje mladih s problematičnim ponašanjem

NOSITELJ - Grad Dubrovnik putem Vijeća za prevenciju kriminaliteta

SURADNICI U PROVEDBI: Centar za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, Zavod za javno zdravstvo, Policijska uprava, Prekršajni sud, predstavnici javnih medija, organizacije civilnog društva

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Praćenje pojavnosti poremećaja u ponašanju kod učenika osnovnih i srednjih škola. Unapređenje međusektorske suradnje u aktivnostima prevencije, ranog otkrivanja i rane intervencije kod učenika. Edukacija učitelja, nastavnika i roditelja u prepoznavanju ranih simptoma odstupanja u ponašanju i važnosti intervencije. Edukacija učitelja i nastavnika u vještinama rada s učenicima koji pokazuju znakove poremećaja u ponašanju.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj održanih sastanaka međusektorskih povjerenstava na temu prevencije poremećaja u ponašanju,
- Broj sastanaka i broj protokola/drugih dokumenata koji obrađuju temu poremećaja u ponašanju kod mladih,

- Broj učenika i obitelji učenika koji su obrađeni u postupku međusektorske suradnje,
- Broj učitelja, nastavnika i roditelja koji su sudjelovali na predavanjima,
- Broj roditelja koji su potražili pomoć u savjetovalištima,
- Broj učenika koji su prepoznati ranim otkrivanjem i broj učenika kod kojih je primjenjena neka intervencija,
- Broj neformalnih programa učenja socijalnih vještina za mlade,
- Broj mladih s problematičnim ponašanjem uključenih u alternativne prosocijalne aktivnosti i programe,
- Broj mladih kod kojih je došlo do smanjenja problematičnog ponašanja.

7.6. - Poticanje sportskih aktivnosti i zdravih stilova života

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI - Zavod za javno zdravstvo, obrazovne ustanove, sportski klubovi, Dubrovački savez športova, organizacije civilnog društva, mediji

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Povećati tjelesnu aktivnost i promovirati zdrave stlove života kod mladih. Promocija sportskih klubova i aktivnosti na otvorenom (*outdoor*) za šиру publiku. Napraviti analizu i sintezu programa koji se provode, izraditi prijedlog unapređenja. Bolje povezati sve sudionike. Napraviti popis svih sportskih subjekata na internetskoj stranici info centra za mlade. Promocija zdravih stilova života kroz javne kampanje i organizaciju različitih aktivnosti za mlade. Napraviti analizu provedbe i učinkovitosti zdravstvenog odgoja u odgojno-obrazovnim ustanovama i izraditi prijedloge za unapređenje. Napraviti razliku između osnovne i srednje škole s ciljem zadržavanja aktivnosti u srednjoj školi.

INDIKATORI REZULTATA:

- Povezani postojeći programi,
- Broj održanih aktivnosti i djece uključene,
- Broj održanih međusektorskih sastanaka i broj djece uključene u sportske aktivnosti kao dio alternativnih aktivnosti za djecu s poremećajem ponašanja ili problemima mentalnog zdravlja,
- Promovirana događanja koja promiču zdrave stlove života,
- Potaknuta redovita događanja.

7.7. - Edukacije o prvoj pomoći za učenike srednjih škola

NOSITELJ - Gradsко društvo Crvenog križa

SURADNICI U PROVEDBI: Obrazovne ustanove

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Uvesti programe edukacije o prvoj pomoći u sve srednje škole. U programe je potrebno uvesti i djelatnike srednjih škola, kako bi svi prošli potrebne edukacije. Moguće je uvesti teorijski i praktični dio, koji bi djelomično mogli voditi učenici koji se natječu na natjecanjima iz Prve pomoći.

INDIKATORI REZULTATA:

- uvedeni programi za edukaciju o prvoj pomoći u sve srednje škole.

7.8. - Praćenje programa za djecu sa zdravstvenim i teškoćama u razvoju/unaprjeđenju sustava za podršku obiteljima i djeci sa zdravstvenim i teškoćama u razvoju

NOSITELJI: Zavod za javno zdravstvo, kolegij ravnatelja osnovnih škola

SURADNICI U PROVEDBI: Dubrovačko - neretvanska županija i srednje škole na području Grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Izraditi analizu stanja. Odrediti potrebe djece i mladih s teškoćama u razvoju. Izraditi prijedlog mjera i plan aktivnosti unapređenja sustava obrazovanja i sustava podrške djeci i mladima s teškoćama.

INDIKATORI REZULTATA:

- Napravljena analiza postojećeg stanja,
- Izrađen prijedlog mjera i plan aktivnosti,
- Unaprijeđen sustav za podršku mladima, institucijama i roditeljima.

7.9. - Edukacije o pravilnoj ishrani

NOSITELJ - Zavod za javno zdravstvo

SURADNICI U PROVEDBI: Grad Dubrovnik, Dubrovačko - neretvanska županija, obrazovne ustanove, mediji, drugi subjekti (udruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva)

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osvješćivanje važnosti pravilne prehrane za zdravlje i promjena stavova prema „brzoj/nezdravoj prehrani“. Analiza prehrambenih navika učenika. Poticanje učenika na zdravu ishranu. Edukacija i osvještavanje o važnosti zdrave prehrane roditelja, učitelja, nastavnika, učenika i javnosti. Organizacija aktivnosti koje promiču zdravu ishranu.

INDIKATORI REZULTATA:

- poboljšanje svijesti o važnosti pravilne ishrane kod osnovnoškolaca i srednjoškolaca,
- broj učenika i mladih koji su sudjelovali u provedbi javne kampanje o važnosti zdrave prehrane.

7.10. - Poticanje rada besplatnog psihološkog savjetovališta za mlade

NOSITELJ - Grad Dubrovnik

SURADNICI U PROVEDBI - Zdravstvene ustanove, Centar za mlade Grada Dubrovnika

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Osiguravanje potrebnih finansijskih sredstava i odgovarajućeg prostora za rad savjetovališta u Centru za mlade. Dodatna edukacija stručnog kadra za savjetovalište.

INDIKATORI REZULTATA:

- osigurana finansijska sredstva za rad savjetovališta u Centru za mlade,
- broj dodatnih edukacija stručnog kadra,
- broj osoba koje sudjeluju u radu savjetovališta,
- broj korisnika savjetovališta.

PODRUČJE 8 - Razvoj volonterskih prilika usmjerenih mladima

Istraživanjem iskustava mladih koji volontiraju u Dubrovniku, održanom u ožujku 2018., došlo se do saznanja što mladima u pogledu volontiranja najviše nedostaje. To je prvenstveno raznolikost i kvaliteta volonterskih programa i mogućnosti, nadalje veća vidljivost Volonterskog centra te veća svijest lokalnog stanovništva o vrijednostima volontiranja.

Temeljem Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, iskustava s razmijene znanja s drugim centrima te iskustava u provedbi lokalnih volonterskih programa, Volonterski centar Dubrovnik, uz neformalnu edukaciju mladih, kontinuirano u razdoblju od osam godina

provodi i program lokalnog volonterskog centra. U tom se razdoblju udruga razvila kao resursni centar za pitanja volonterstva, nudeći usluge edukacije o volonterstvu za građane, upravljanju volonterskim programima za organizatore volontiranja, razmjenu volonterskog rada odnosno volontersku burzu, istraživanje teme volonterstva, promoviranje vrijednosti volontiranja te lobiranje i zagovaranje u cilju razvoja i vrjednovanja volonterstva.

U suradnji s Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar - Područnim centrom Dubrovnik (voditeljica istraživanja Nikolina Hazdovac Bajić), obavljeno je u veljači 2014. istraživanje pod nazivom „Moje slobodno vrijeme“ među učenicima svih devet srednjih škola u Dubrovniku na uzorku od 454 ispitanika. Treba uzeti u obzir kako se istraživanje provodilo u razdoblju kada su se provodile pripreme za Susret katoličke mладеžи u Dubrovniku u travnju 2014. godine, što je moglo utjecati na povoljniju ukupnu sliku, obzirom na veliki opseg događanja i regrutacijski kapacitet organizatora za to događanje. Istraživanje pokazuje kako najveći dio dubrovačkih srednjoškolaca (37,0%) raspolaže s dva do četiri sata slobodnog vremena dnevno. Unatoč činjenici da su iskazali zadovoljstvo kvalitetom provođenja slobodnog vremena (62,2%), podaci pokazuju da ga uglavnom provode u neproduktivnim „sjedalačkim“ oblicima ponašanja, koji od njih ne zahtjevaju ni fizički ni psihički angažman. Oni su u slobodno vrijeme usmjereni na konzumaciju medijskih sadržaja (slušanje glazbe, pretraživanje internetskih sadržaja, gledanje televizije) i hedonističke aktivnosti (druženje s prijateljima/članovima obitelji, odmaranje i izležavanje), što ukazuje na to da nisu stvaratelji slobodnog vremena nego „konzumenti sadržaja koje nudi visoko profesionalna mašinerija“ (Mlinarević, Gejer, 2010).

Prema dobivenim podacima, dubrovački srednjoškolci smatraju da volonterstvo nije dovoljno prisutno u njihovoј životnoj okolini. Naime, najveći udio (38,4%) smatra da odrasli u njihovoј okolini ne volontiraju, da volonterstvo nije dovoljno promovirano u medijima (66,3%), da mu nije dovoljno pažnje posvećeno u školama (59,4%) i da njihovi vršnjaci nisu zainteresirani za volonterske aktivnosti (48,1%). Osim toga veliki dio njih (45,2%) odazvao bi se inicijativi za volontiranje koja bi došla od strane škole. Ovo upućuje na zaključak da škola ima veliki utjecaj i potencijal u afirmaciji volontiranja te da postoji potreba stvaranja volonterskih klubova u dubrovačkim školama.

Sukladno godišnjem izvješću o obavljenim uslugama organiziranog volontiranja iz 2016., koje su svi organizatori volontiranja dužni prema Zakonu o volontiranju dostaviti Ministarstvu za demografiju, mlađe obitelj i socijalnu politiku, broj volontera u Hrvatskoj bio je za 7 posto manji od broja volontera u prethodnoj godini i iznosi tek 1,36 posto ukupnog radno sposobnog stanovništva u Republici Hrvatskoj.

Stoga je potrebno dodatno i sustavno ulagati u motiviranje mlađih (ali i ostalih društvenih skupina) za uključivanje u volonterske aktivnosti, ali i u razvoj kvalitetnih prilika za volontiranje kao osnovnog preduvjeta za njihovo uključivanje u volontiranje, a time i aktivno sudjelovanje u društvu u širem smislu.

8.1. - Poticanje udruga mlađih i za mlađe na kreiranje novih volonterskih programa potrebnih u zajednici i privlačnih mlađima

NOSITELJ - Udruga koja je nositelj volonterskog centra

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, udruge mlađih i za mlađe

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Mentorirati izradu godišnjeg volonterskog programa udruga mlađih i za mlađe. Savjetovati ostale organizatore volontiranja na gradskom području da planiraju uključivanje

mladih u svoje volonterske aktivnosti. Poticati škole i fakultete na osnivanje školskih/fakultetskih volonterskih klubova. Stvoriti uvjete za dovođenje stranih mladih volontera u Dubrovnik. Osigurati odgovarajući uredski prostor udruzi koja je nositelj volonterskog centra u sklopu Centra za mlade. Uvrstiti potrebe mladih u lokalnu strategiju razvoja volonterstva, predviđenu Nacionalnim programom za razvoj volonterstva.

Podržavati koordinatora volontera u udrugama mladih i za mlade kroz supervizijske sastanke za daljnji kvantitativni i kvalitativni razvoj volonterskih programa. Pripremati organizatore volontiranja mladih i za mlade za akreditaciju njihovih volonterskih programa sukladno Standardima kvalitete volonterskih programa (akreditaciju će provoditi tijelo sastavljeno od članova iz resornog ministarstva, Hrvatskog Centra za razvoj volonterstva i nezavisnih stručnjaka). Poticati izradu potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje. Poticati zdravstvene i kulturne ustanove u Dubrovniku na suradnju s udrugama mladih i za mlade te na uključivanje mladih u njihove suradničke volonterske programe. Poticati organizatore volontiranja mladih i koji se bave mladima i podržati ih u vlastitom procesu akreditiranje za Europski volonterski servis (EVS). Promovirati povelju o priznavanju potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje kod poslodavaca koji djeluju na području Dubrovnika. Poticati poslovni sektor na uključivanje mladih zaposlenika putem korporativnog volontiranja, kao dijela njihovog društveno odgovornog poslovanja, u aktivnosti volontiranje u zajednici. Poticati stvaranje prilika za inkluzivno volontiranje mladih s manje mogućnosti - najmanje 3 volonterske pozicije.

INDIKATORI REZULTATA:

- Mentorirana 4 volonterska programa mladih,
- Održano 10 savjetovanja organizatore volontiranja za uključivanje mladih,
- Otvoreno 6 školskih/fakultetskih volonterskih klubova,
- Osiguran uredski prostor udruzi nositeljici volonterskog centra u Centru za mlade,
- Potrebe mladih su uvrštene kao sastavni dio u Strategiju razvoja volonterstva Grada Dubrovnika,
- Kontinuirano provođenje supervizijskih sastanaka (sastanci podrške) koordinatora volontera u udrugama mladih,
- Pripremiti organizatore volontiranja mladih za akreditaciju svojih volonterskih programa prema standardima kvalitete,
- Izrađeno najmanje 10 potvrda o kompetencijama stečenim kroz volontiranje na godišnjoj razini,
- Uključeni mladi u zdravstvene i kulturne ustanove kao volonteri,
- Potaknute udruge mladih i za mlade za akreditaciju za Europski volonterski servis (najmanje 2 udruge),
- Poslodavci potpisali povelju o priznavanje potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje,
- Poslovni sektor (najmanje 2 poslodavaca) uključilo svoje mlade zaposlenike u volontiranje kao dio korporativnog volontiranja,
- Kreirane i popunjene najmanje 3 volonterske pozicije za inkluzivno volontiranje mladih s manje mogućnosti.

8.2. - Promovirati dobrobiti i vrijednosti volontiranje mladima u Dubrovniku

NOSITELJ - Udruga nositelj volonterskog centra

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika, udruge mladih i za mlade, lokalni mediji

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI: Organizirati kampanju „Dubrovnik volontira“ kao dio kampanje „Hrvatska volontira“ u svibnju, svake godine s drugom temom (tjedan dana). Provesti natječaj za najimpresivniju volontersku priču koja će se nagraditi u prigodi Međunarodnog dana volontera. Uvesti kategoriju „Volonterska nada godine“ za najistaknutijeg volontera mlađeg od 30 godina.

Pisati članke, objavljivati kratke filmove, producirati radio emisiju o volontiranju te kreirati kampanje na društvenim mrežama o volontiranju (48 članaka, 10 radio emisija, 5 filmova, 200 objava na društvenim mrežama). Povećati vidljivost lokalnog volonterskog centra i informiranost javnosti o njegovim uslugama (gostovanja na radio TV, izrada *bannera*, predstavljanje javnim ustanovama i drugim dionicima u stvaranju prilika za volontiranje mlađih). Promovirati volontiranje kao područje intenzivnog neformalnog i formalnog učenja te kao područje razvoja kompetencija koje povećavaju zapošljivost.

INDIKATORI REZULTATA:

- Povećana promocija volontiranja među mladima u Dubrovniku,
- Povećano vrednovanje volontiranja na području Dubrovnika.

8.3. - Izgrađivati regionalnu suradnju u području volontiranja mlađih

NOSITELJ - Udruga nositelj volonterskog centra

SURADNICI U PROVEDBI: Info-centar (Centar za mlađe), Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Upravni odjel za kulturu i baštinu i Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, gradovi i općine u susjednim državama.

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI - Organizirati razmjenu znanja s partnerskim volonterskim organizacijama o socijalnom poduzetništvu mlađih i volontiranju mlađih. Ispitati mogućnosti razmjena mlađih u međunarodnim volonterskim akcijama. Organizirati razmjenu znanja s partnerskim volonterskim organizacijama o volontiranju u ekološkim kampovima. Organizirati međunarodnu volontersku akciju - volonterski kamp u kom će sudjelovati mlađi iz Hrvatske i susjednih zemalja. Ispitati mogućnosti kreiranje neformalne međunarodne mreže organizatora volontiranja.

INDIKATORI REZULTATA:

- Održane radionice razmjene znanja s partnerskim volonterskim organizacijama o socijalnom poduzetništvu i volontiranju mlađih,
- Održana dva međunarodna volonterska kampa mlađih.

PODRUČJE 9 – Mladi i stambena politika

„Stanovanje je jedna od osnovnih čovjekovih potreba i odgovornost države za stambeno zbrinjavanje svojih građana ulazi u krug nužnih socijalnih prava.“ (Bežovan, 2004). Danas, kao i prije gotovo 40 godina, većini mlađih u Hrvatskoj demotivirajući činitelj ulaska u brak jesu stambeni problemi (Wertheimer-Baletić, 1971.).

Maruška Vizek, znanstvenica sa zagrebačkog Ekonomskog instituta, izračunala je da Hrvatska ima visok pokazatelj priuštivosti (odnos cijene nekretnina i prosječnog dohotka), odnosno da građani Hrvatske najteže mogu sebi priuštiti stan ili kuću u odnosu na stanovnike ostalih europskih zemalja. „Stan trebamo kad smo mlađi i kad stvaramo obitelj, a nismo u stanju odmah platiti njegovu vrijednost.“ (Bežovan, 2004). Stambeni problem je jedan od važnijih činitelja niskog fertiliteta u Hrvatskoj (Arap, Čipin, 2008), a posebno je važan za mlade parove koji su na pragu zasnivanja vlastite obitelji, a nisu u stanju riješiti stambeno pitanje kako bi započeli samostalni život i imali djecu.

Stanovi su skupi i mnogima s trenutnim primanjima nepriuštivi, dok je tržište najamnih stanova nerazvijeno i djeluje u okviru sive ekonomije. Stoga mladi, ako nemaju stan od roditelja, teško dolaze do vlastitog stana. U takvim uvjetima važnost i uloga države u pomoći rješavanju stambenog pitanja naročito dolazi do izražaja (Arap, Čipin, 2008).“ Izvor: Nezavisni hrvatski sindikati „Tržište nekretnina za stanovanje i razvitak gospodarstva“.

Na temelju članka 33. Statuta Grada Dubrovnika („Službeni glasnik Grada Dubrovnika“ br.4/09, 6/10 i 3/11), Gradsko vijeće Grada Dubrovnika na 24. sjednici, održanoj 14. prosinca 2011., donijelo je Odluku o ostvarivanju prava na subvenciju troškova za najam stana mladima, čime se počelo aktivno baviti problemom stanovanja mladih obitelji u Dubrovniku. Nažalost, u posljednje se vrijeme ova mjera Socijalnog programa pokazala nedostatnom, zbog sve manjeg stambenog fonda. Većina stanodavaca svoje stambene prostore prilagodila potrebama turizma, tako da mladi i mlade obitelji ne uspijevaju pronaći stan za stanovanje.

Stoga je Grad Dubrovnik odlučio promijeniti svoju stambenu politiku.

„.....Zakonom o društveno poticanoj stanogradnji, krajem 2001. godine, pokrenut je projekt gradnje stanova u pravilu u višekatnim zgradama. Kupci ovih stanova su građani koji nemaju riješeno stambeno pitanje. Kupci stanova mogu biti jedinice lokalne samouprave i druge pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj radi davanja stanova u najam.

Jedinice lokalne samouprave mogu kupovati ove stanove radi osiguranja stanova zaštićenim najmoprincima koji koriste stan u vlasništvu fizičkih osoba, kao i osobama koji koriste stan namijenjen za nadstojnika zgrade.“ Izvor: Gojko Bežovan „Stanovanje i stambena politika u Hrvatskoj“.

9.1. - Davanje stanova u najam mladima i mladim obiteljima uz mogućnost otkupa

NOSITELJ - Grad Dubrovnik, Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom

SURADNICI U PROVEDBI: Grad Dubrovnik, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI - Priprema kriterija za dodjelu stanova. Dodijeljivanje stanova u najam prema unaprijed određenim kriterijima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj izgrađenih stanova za mlade,
- Broj izgrađenih stanova za mlade obitelji,
- Broj mladih koji su dobili stan na korištenje,
- Broj mladih obitelji koji su dobili stan na korištenje.

9.2. - Dodjela zemljišta za izgradnju stanova/obiteljskih kuća mladim obiteljima

NOSITELJ - Grad Dubrovnik, Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom

SURADNICI U PROVEDBI: Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

ROK PROVEDBE - 2019. - 2021.

ZADACI - Priprema kriterija za dodjelu zemljišta. Dodjela zemljišta prema unaprijed određenim kriterijima.

INDIKATORI REZULTATA:

- Broj mladih obitelji koji su dobili zemljište za izgradnju stana/kuće.

Primjena horizontalnih načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije

Sve mjere Lokalnog programa za mlade za razdoblje od 2019. do 2021. „Mladi i Grad skupa“ moraju se voditi **horizontalnim načelima jednakih mogućnosti i nediskriminacije**, poglavito mladih osoba s invaliditetom, učenika s teškoćama u razvoju, ali i drugih podzastupljenih skupina.

Problematika djelovanja osoba s invaliditetom potanko je definirana Strategijom za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom Grada Dubrovnika za razdoblje od 2015. do 2020. pa se u tekstu Lokalnog programa za mlade nisu posebno specificirale odnosno ponavljale mjere i aktivnosti rečene Strategije.

Kod provedbe svih mjera Lokalnog programa za mlade mora se osigurati uključenost mladih osoba s invaliditetom i predstavnika njihovih organizacija i udruga, kao i ostalih podzastupljenih skupina, na način da prostori u kojima se provode aktivnosti budu arhitektonski pristupačni, da im budu dostupne i pristupačne informacije o aktivnostima te da im se osigura i sva ostala podrška potrebna za sudjelovanje u aktivnostima za mlade. Primjerice, mladima s invaliditetom ponekad trebaju informacije u alternativnom obliku, o čemu organizatori trebaju voditi računa kako bi otklonili mogućnost diskriminatornog postupanja.